

ЗВІТНІСТЬ ПОДАТКУ З ФІЗИЧНИХ ОСІБ В КРАЇНАХ З РОЗВИНЕНОЮ ЕКОНОМІКОЮ

По статистиці близько 10% платників податків розвинених країн [1, 2, 4] не подають податкову декларацію. Так, близько 7 млн. американців не подають необхідних декларацій з податку на прибуток щороку (це близько 5% населення США). Згідно статистичних досліджень такий відсоток платників податків. Що не заповнюють своєї податкової декларації призводить до втрат урядом США 28 мільярдів доларів на рік. Незважаючи на те, що IRS (орган, що контролює заповнення податкових декларацій в США) докладає зусилля, щоб збільшувати кількість платників податків, більшість осіб, що не заповнюють податкової декларації, роблять це не маючи якогось злого умислу [3, 5-7].

Розглянемо ці причини більш детально.

- Помилка подачі. Платники податків не знають повних обов'язків відносно податкового законодавства та знають строків подання податкових декларацій.
- Перекладання своїх обов'язків на підприємства. Так більшість осіб, що не подали своїх податкових декларацій вважають, що це повинно було зробити підприємство, на якому вони працюють.
- Неякісні розрахунки податкових виплат. Ця причина пов'язана зі власниками бізнесу. Додаткові причини, такі як сімейна криза, коли людина просто забуває про заповнення декларації чи фінансова криза в сім'ї
- Відсутність грошей. Деякі платники податків не подають декларацію з податку на прибуток, оскільки вони не мають коштів. Страх перед тим, щоб сплатити податки. Податкова декларація у разі відсутності грошей може спричинити стрес, тому що неможливо її сплатити.
- Забування про подання податкової декларації.

Існує вісім важливих фактів накладання штрафів при несвоєчасному поданню податкової декларації [5, 8]:

- накладання штрафу можливо при несвоєчасному поданні декларації та невиплаті всіх зобов'язань у передбачений строк;
- штраф за неподання декларації, як правило, більше, ніж штраф за несплату. Платник податку повинен подавати свою податкову декларацію вчасно, навіть при неможливості сплати всіх податків. Окрім того можна зменшити свої штрафи за несплату податків сплативши їх частину подану в декларації. Якщо платник не подав декларацію, в більшості країн податкові органи накладають штрафи в п'ять разів більші ніж штрафи за несплату податків.
- штраф за подання декларації з запізненням зазвичай становить 5% несплачених податків за кожен місяць або частину місяця, коли податкова декларація спізнюється. Ця пеня починає нараховуватися на наступний день після закінчення строку подання податку і не перевищує 25 відсотків несплачених податків;
- штраф за запізнення сплати податків становить від 0,5% до 1% несплачених податків. Це стягнення застосовується за кожен місяць або частину місяця після дати платежу та починає нараховуватись після наступного строку подання податків.
- у разі попередження відносно пізнього подання податкової декларації та сплати 90% податкових зобов'язань штрафи не накладаються. Однак потрібно сплатити залишок до закінчення строку;

- якщо декларація подана не вчасно і є несплати податків, то максимальний штраф, який застосовується становить 5%;
- штрафи не сплачуються у випадку коли існує розумна причина несвоечасного подання.

Таким чином, податкова декларація є важливим елементом системи оподаткування фізичних осіб, тому треба більш ретельно вивчити досвід подання податкової декларації в розвинених країнах. Дослідження літературних джерел дозволило систематизувати фактори, які характеризують подання податкової декларації та провести їх ретельний аналіз.

1. E.Lehmann, F.Marical, L.Rioux. *Labor income responds differently to income-tax and payroll-tax reforms.* // *Journal of Public Economics* Volume 99, March 2013, Pages 66–84

2. Ломака Є. А. Законодавча база оподаткування фізичних осіб. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку економіки, обліку, фінансів і права : збірник тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (12 липня 2019 р., м. Полтава) у 2 ч. – Полтава : ЦФЕНД, 2019. – Ч. 2. – С. 11-13.

3. Canada Revenue Agency. *Do you have to file a return?* [Електроний ресурс] URL: <http://www.cra-arc.gc.ca/tx/ndvdl/tpcs/nctm-tx/flng-btgtns/menu-eng.html> (дата звернення 14.09.2018).

4. Ломака Є. А. Зарубіжних досвід реформування податкових систем економічно розвинутих країн світу [Текст] / Євгеній Анатолійович Ломака // *Український журнал прикладної економіки*. 2018. – Том 3. – № 4. – С. 317–324. – ISSN 2415-8453.

5. UK Government website. *How you pay Income Tax.* [Електроний ресурс] URL: <https://www.gov.uk/income-tax/how-you-pay-income-tax> (дата звернення 16.10.2018).

6. Internal Revenue Service. *Form W-4 (2019).* [Електроний ресурс] URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/fw4.pdf> (дата звернення 07.02.2019).

7. *Progressive Taxation and the Distribution of Freedom* // Ernesto Screpanti // *Journal: Review of Political Economy* Volume 26, Issue 4, October 2014, pages 618-627.

8. *Social Equity, Progressive Fiscal Policy, and Economic Growth: A Preliminary Analysis Using the Fifty States of the United States and the District of Columbia* // William S. Moore // *Journal: International Journal of Public Administration* Volume 30, Issue 1, January 2007, pages 65-75.

9. *How to measure the progressivity of an income component* // Rodolfo Hoffmann // *Journal: Applied Economics Letters* Volume 20, Issue 4, March 2013, pages 328-331